

Krajský úřad Kraje Vysočina
Odbor životního prostředí a zemědělství
Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava

ID datové schránky: ksab3eu

K č.j.: KUJI 105706/2024, OZPZ 2223/2024 Ča
Kód záměru: VYS1316

V Sazomíně dne 1.1.2025

Vyjádření k oznámení záměru „Větrné elektrárny Sazomín 3 x 4,1 – 4,3 MW“

Předmětem výše uvedeného zjišťovacího řízení podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, je oznámení záměru „Větrné elektrárny Sazomín 3 x 4,1 – 4,3 MW“, kód záměru VYS1316, předkládaného S&M Develop s. r. o., IČO: 27534511 (dále jen „Oznamovatel“). Oznámení záměru bylo zveřejněno dne 2.12.2024. Lhůta pro vyjádření činí 30 dní a končí dnem 2.1.2025.

V úvodu jsem nucen konstatovat, že zásadně nesouhlasím s realizací „Větrné elektrárny Sazomín 3 x 4,1 – 4,3 MW“ (dále jen „VE“) a zároveň mám námitky k formě zpracování oznámení záměru a požaduji podrobné posouzení vlivu záměru na životní prostředí, jehož cílem má být objektivně posoudit nejen vliv na životní prostředí a krajinný ráz, ale i na obyvatelstvo a veřejné zdraví, kulturní dědictví a jejich vzájemné působení a souvislosti (dále jen „posuzování vlivů na životní prostředí“).

Žádám tedy o vrácení oznámení záměru Oznamovateli k přepracování, a to i z důvodu, že oznámení obsahuje řadu faktických argumentačních a logických pochybení. Některá jsou popsána níže, jedná se zejména o formálně povrchní nebo nedostatečné posouzení vlivu na:

1) Zdraví a psychiku člověka:

Z pohledu obyvatel, žijících zejména v přilehlých obcích Sazomín, Vatín a Ostrov nad Oslavou, lze umístění VE vnímat jako další environmentální zatížení. Těmito obcemi prochází rušná silnice I. třídy č. 37, z východní a severní části v případě Vatína jsou obklopeny frekventovanou dvoukolejnou elektrizovanou celostátní tratí a vedením vysokého napětí 220kV. Jedná se o významné zdroje hluku a imisní zátěže. Proto jedinou logickou možností pro obyvatele těchto obcí je směřovat svůj pobyt v přírodě směrem k lesům Vejholec, lesům Kretlice, okolí vodní nádrže Ostrov nad Oslavou a prostoru, kde Oznamovatel plánuje umístění VE. Vše je v docházkové vzdálenosti do 1 km. Oznámení tuto skutečnost nereflektuje, a k posouzení umístění VE přistupuje tzv. salámovou metodou, kdy skutečnost významného zatížení od železnice a trasy elektrického vedení zcela opomíjí.

Požaduji analýzu dopadu stroboskopického efektu (blikající stíny) na obytné domy v okolí a mapování vlivu stínového dopadu v průběhu celého roku. Oznámení se této problematice věnuje na několika místech pouze povrchově, kdy sice vysvětluje, co tento jev zapříčiňuje, ale již reálně neřeší, zda má stroboskopický efekt dopad na obyvatele a domy v okolí. A přitom je možné tuto obavu vyvrátit velice jednoduchým ověřením pomocí diagramu zastínění, který se rovněž využívá při navrhování budov.

2) Krajinný ráz:

Požaduji podrobné vyhodnocení vlivu na celkový obraz krajinného rámce a důslednou kontrolu použitého datového modelu, který lze označit za pochybný, a přitom je zcela zásadní pro objektivní posouzení záměru.

Současně jsem provedl vlastní posouzení (viz příloha č. 1 a č. 2 tohoto vyjádření) a kontrolní ověření viditelnosti navrhovaných větrných elektráren pomocí veřejně dostupné aplikace na analýzu výškopisu, kterou provozuje Český úřad zeměměřický a katastrální, a která je dostupná na webu: <https://ags.cuzk.cz/av/?w=5>

Toto posouzení jsem provedl primárně ve vztahu k ověření viditelnosti VE od Poutního kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře ve Žďáře nad Sázavou (Památka UNESCO). Při tomto ověřování jsem zjistil, že VE jsou viditelné již od výšky 90 m, na místo 110 m, které prezentuje Oznamovatel. Lze tedy jednoznačně konstatovat, že směrem od Poutního kostel sv. Jana Nepomuckého (Památka UNESCO) bude tedy možné vidět nad horizontem lesů rotory VE (ve výšce 110 m), nad kterými se budou pohybovat listy vrtulí (výškou v horní úvrati je 180 m, což je zároveň celková výška stroje). Celková výška větrných elektráren tak bude převyšovat horizont lesů minimálně o 90 m. Zároveň je možné poukázat na to, že pokud Oznamovatel prezentuje, že v případě pohledu na VE směrem od Poutního kostel sv. Jana Nepomuckého (Památka UNESCO), jsou VE viditelné od 110 m výše a já jsem kontrolním ověřováním zjistil, že VE je viditelná již od výšky 90 m, pak vyvstává otázka, co je důvodem tohoto rozdílu. Zda je to nedbalá chyba, odlišná metoda měření, nebo snad záměrná prezentace chybné výšky. V obou případech lze konstatovat, že tato chyba (20 m rozdíl) je přenesená i do ostatních hodnocení viditelnosti a má vliv i na zakreslení VE v prezentovaných vizualizacích, které jsou jedním z podkladů pro hodnocení krajinného rázu. Při mém hodnocení jsem nebral v potaz vliv odlesňování, který může celkovou viditelnost a narušení krajiny více umocnit.

Analýza viditelnosti dále neobsahuje zákresy VE do fotografií z míst č. 3 a č. 4. Tedy vizualizaci se zakreslením pohledů od Poutního kostel sv. Jana Nepomuckého. (Památka UNESCO). Analýza viditelnosti pouze uvádí, že všechny tři větrné elektrárny budou z tohoto místa viditelné. V souvislosti s výše uvedeným zjištěním se lze domnívat, že Oznamovatel záměrně nepředložil vizualizace, na kterých by bylo jasně vidět, že VE zásadním způsobem narušují horizont a krajinný ráz.

Analýza viditelnosti proto záměrně neobsahuje popis mechanismu, podle kterého byl vytvořen prezentovaný datový model (mapa) viditelnosti, tedy stanovení míst, odkud jsou větrné elektrárny vidět. Polohopisná výška jednotlivých stanovišť VE se liší o 5 m. V analýze viditelnosti není uvedeno, zda mapa viditelnosti zobrazuje viditelnost "nejnižší VE", nebo "nejvyšší VE", nebo se jedná o soutisk viditelnosti "všech tří VE". Jelikož nikde není jasně řečeno, že pro datový model byly použity parametry nejvyšší VE č. 1, lze tedy předpokládat, že pro posouzení viditelnosti byly použity parametry nejnižší položené VE č. 3.

Za důležité považuji i vyjádřit **obavu z prolomení ochrany krajinného i kulturního rázu, povolení záměru VE a vytvoření tak nového precedentu pro umístování dalších VE v krajině.** Např. VE č. 3 bude umístěna jen 380 m od hranice CHKO Žďárské vrchy, zcela jasně viditelná od nejvýznamnější památky Žďárského okresu a světového významu UNESCO. Bude pak jednodušší vytvářet tlak na umístování dalších VE, např. na ose Matějov-Rudolec nebo Jámy-Hodiškov-Bohdalec-Rousměrov, které jsou oproti lokalitě Sazomín o cca. 100 – 150 m výše položené a dle map fyzikálního ústavu atmosféry jsou i mnohem vhodnější pro výstavbu větrných elektráren.

3) Kulturní hodnoty:

Požaduji podrobné vyhodnocení vlivu na kulturní hodnoty, zejména pak ve vztahu na Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře (Památka UNESCO), a to z důvodů, které jsem již uvedl výše v bodech vztahujících se ke krajinnému rázu. Narušení a destrukce výhledu na krajinu, směrem od kostelů sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře ve Žďáře nad Sázavou i kostela Navštívení Panny Marie v

Obyčtově je zcela zjevná. Tyto kostely postavil věhlasný architekt Jan Blažej Santini-Aichel, jsou vyhledávanými turistickými cíli jak pro jejich významnou kulturní a architektonickou hodnotu, tak i pro jejich jedinečné zasazení do krajiny.

4) Změna umístění VE:

VE jsou umístěny v kopcovitém terénu, při prověřování, zejména u VE č. 1 a VE č. 3 jsem zjistil, že pokud by se např. VE č. 3 posunula o 50 m, její výška vzroste o dalších 5 m. Oznamovatel uvádí, že nepočítá se změnou umístění VE. I přesto žádám o jasnou a nepřekročitelnou garanci, že VE nemohou být, leč i jen nepatrně o pár metrů, přemístěny na jiné místo, a to i za předpokladu, kdy by došlo ke snížení jejich celkové výšky.

5) Biologický průzkum:

Shledávám rozpor u následujících tvrzení a žádám o bližší vysvětlení:

V hodnocení záměru výstavby VTE na vybrané chráněné zájmy dle ZOPK s důrazem na ptáky a netopýry, který vypracoval RADIM KOČVARA & ZDENĚK POLÁŠEK, vydaném 14.9.2024, je uvedeno v kap 4.1 popisující způsob a rozsah průzkumu, že průzkum byl proveden **25.7.2024 a 7.8./8.8.2024**.

Oznamovatel záměru následně v oznámení záměru uvádí na straně 17, cituji: „Pro umístění Větrných elektráren Sazomín jsou v daném prostoru splněny hlavní podmínky: ... - vyloučení negativního vlivu na ptactvo jednoletým monitoringem v místě stavby.“ A dále uvádí, že vlivy na ptáky a netopýry budou ověřeny monitoringem při provozu elektráren.

Žádám, aby Oznamovatel jednoznačně sdělil, zda byl či nebyl proveden celoroční screening a v jakých termínech.

Závěr:

Na základě výše uvedených připomínek zásadně nesouhlasím s realizací záměru „Větrné elektrárny Sazomín 3 x 4,1 – 4,3 MW“. Oznámení záměru považuji za neúplné, nekvalitně zpracované a obsahující faktické chyby, které mohou zásadně ovlivnit objektivní posouzení vlivů na životní prostředí, krajinný ráz, zdraví obyvatel a kulturní hodnoty. Zároveň mám za to, že tento záměr představuje nepřiměřenou zátěž pro dané území a jeho obyvatele.

Požaduji, aby byly výše uvedená stanoviska a námitky zohledněny v plném rozsahu při dalším posuzování záměru a došlo k podrobnému posouzení vlivu záměru na životní prostředí. Domnívám se, že realizace záměru v jeho současné podobě by byla v rozporu se zásadami ochrany životního prostředí, zdraví obyvatel a kulturního dědictví regionu.

Příloha č.1: Analýza výškopisu – viditelnost ve 180m.

Příloha č.2a: Analýza výškopisu – viditelnost ve 90m.

Příloha č.2b: Analýza výškopisu – viditelnost v 90m – detail viditelnosti od Zelené Hory.

Příloha č. 1: Analýza výškopisu – viditelnost ve 180m.

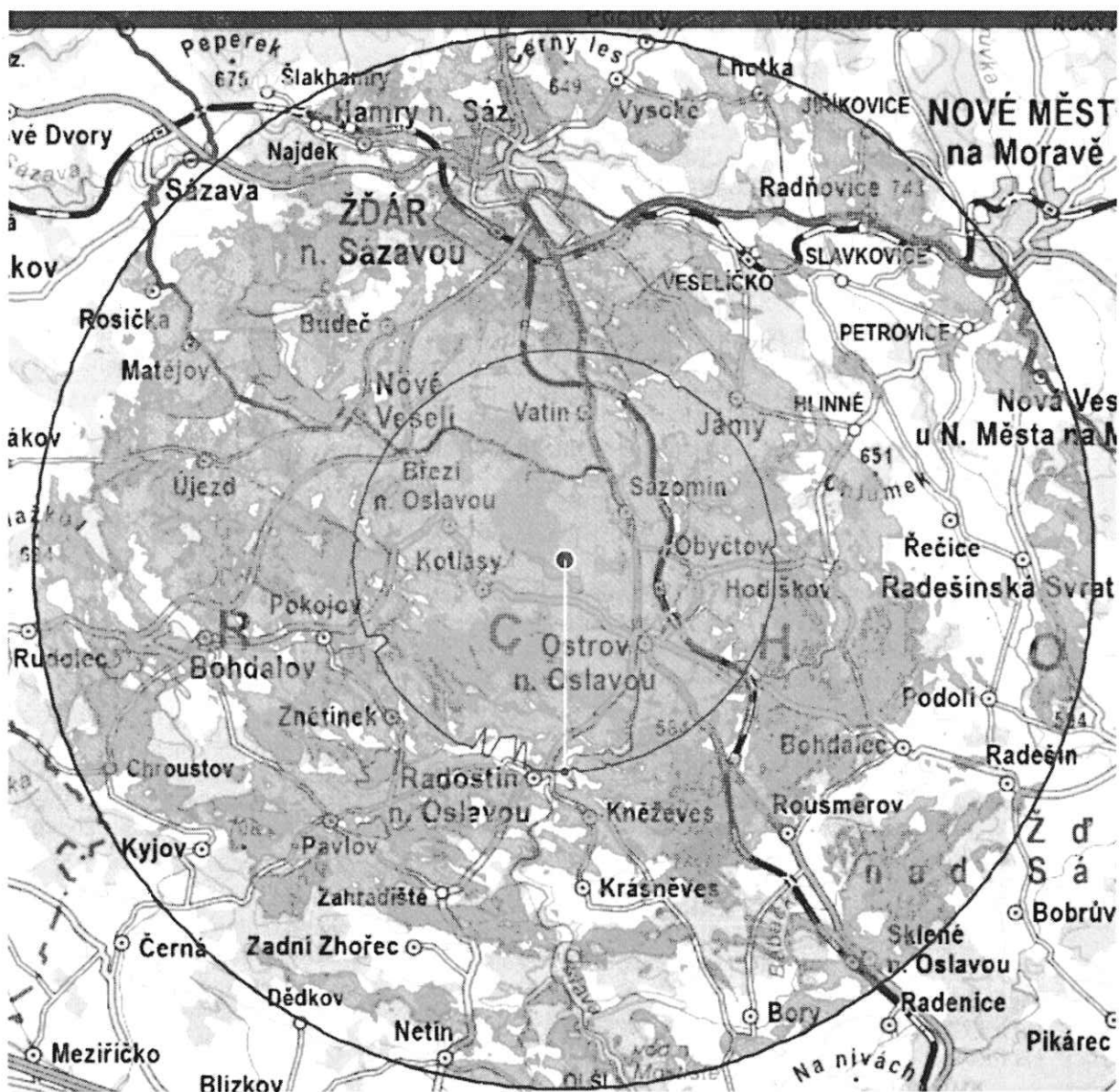
Zadání parametrů:

Souřadnice VE č.1 – JTSK:

Y = 640703.16 X = 112199.17

Posuzovaná výška = 180m

Zdroj výpočtu: Veřejně dostupná aplikace na analýzu výškopisu, kterou provozuje Český úřad zeměměřický a katastrální, a která je dostupná na webu: <https://ags.cuzk.cz/av/?w=5>



Komentář:

Růžově vyznačená plocha zobrazuje, odkud je možné vidět konstrukci VE č. 1 o výšce 180m. Výška v horní úvrti je 180m, což je zároveň celková výška stroje.

Příloha č.2a: Analýza výškopisu – viditelnost v 90m.

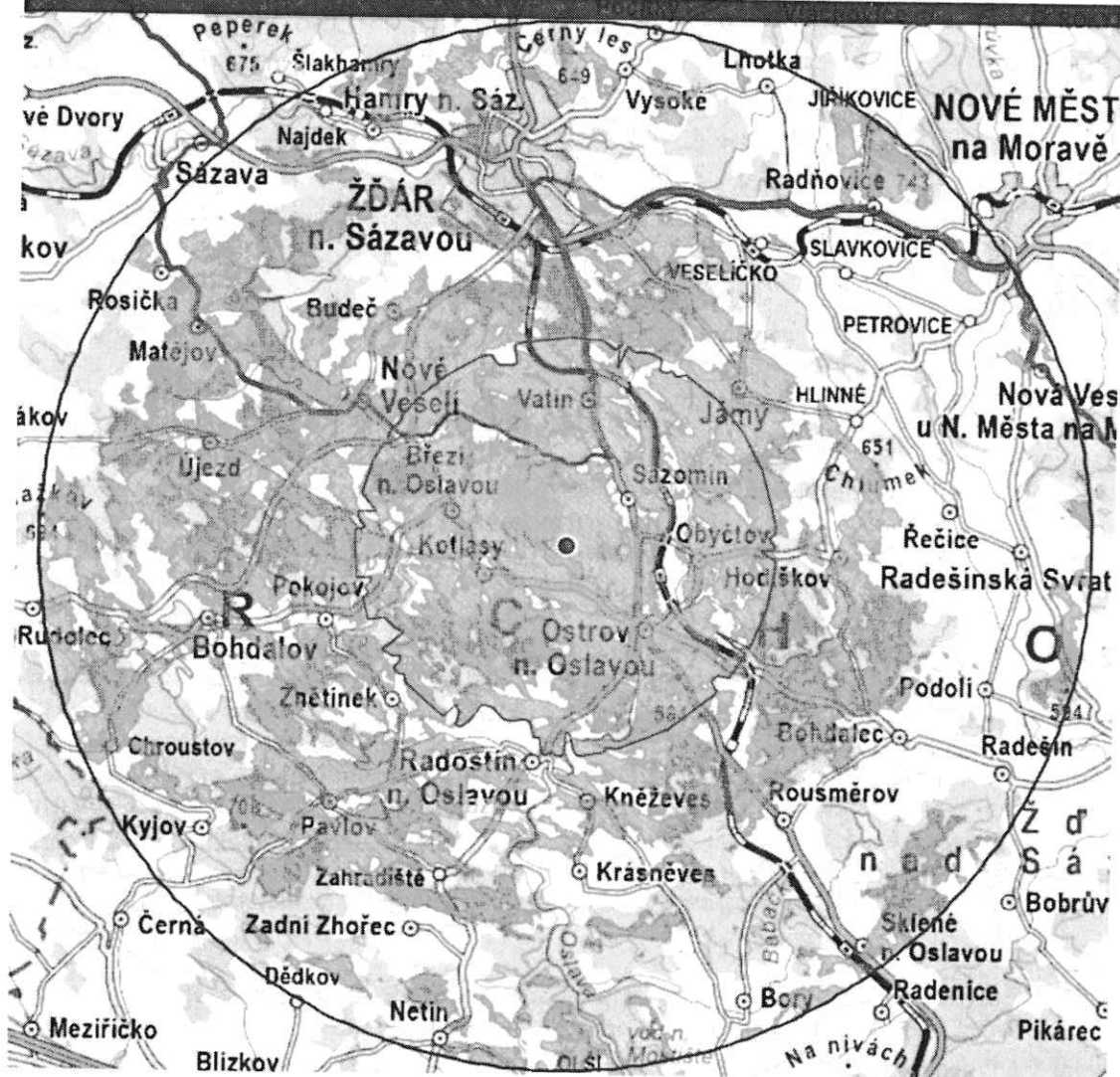
Zadání parametrů:

Souřadnice VE č.1 – JTSK:

Y = 640703.16 X = 112199.17

Posuzovaná výška = 90m

Zdroj výpočtu: Veřejně dostupná aplikace na analýzu výškopisu, kterou provozuje Český úřad zeměměřický a katastrální, a která je dostupná na webu: <https://ags.cuzk.cz/av/?w=5>



Komentář:

Růžově vyznačená plocha zobrazuje, odkud je možné vidět konstrukci VE č. 1 o výšce 90m. Střed rotoru je ve výšce 110m. Výška v horní úvratí je 180m, což je zároveň celková výška stroje.

Lze tedy jednoznačně konstatovat, že směrem od Poutního kostel sv. Jana Nepomuckého ve Žďáře nad Sázavou (Památká UNESCO) bude možné vidět rotory větrné elektrárny, které budou minimálně 20 m nad horizontem lesního porostu.

Příloha č.2b: Analýza výškopisu – viditelnost v 90m – detail viditelnosti od Zelené Hory.

Zadání parametrů:

Souřadnice VE č.1 – JTSK:

Y = 640703.16 X = 112199.17

Posuzovaná výška = 90m

Zdroj výpočtu: Veřejně dostupná aplikace na analýzu výškopisu, kterou provozuje Český úřad zeměměřický a katastrální, a která je dostupná na webu: <https://ags.cuzk.cz/av/?w=5>



Komentář:

Zde je zobrazena bližší situace viditelnosti VE směrem od Zelené hory.

Růžově vyznačená plocha zobrazuje, odkud je možné vidět konstrukci VE č. 1 o výšce 90m. Střed rotoru je ve výšce 110m. Výška v horní úvrati je 180m, což je zároveň celková výška stroje.

Lze tedy jednoznačně konstatovat, že směrem od Poutního kostel sv. Jana Nepomuckého ve Žďáře nad Sázavou (Památky UNESCO) bude možné vidět rotory větrné elektrárny, které budou minimálně 20m nad horizontem lesního porostu.